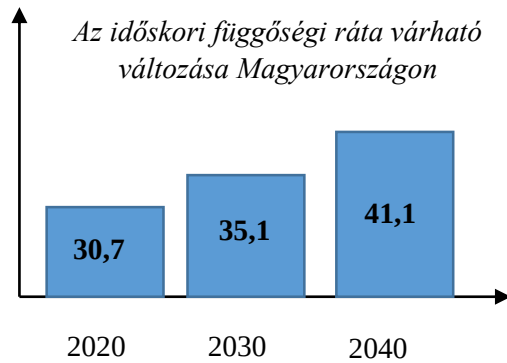

Drabancz Áron

Az „active aging”-hez kapcsolódó lehetőségek és költségek számszerűsítése Magyarországon

Bevezetés

- A társadalom nagyfokú és gyorsuló előregedése jellemző Európában és Magyarországon, a munkaképes korúakra egyre több időskorú jut.
- Az időskorúak szerepe növekszik a gazdaság minden területén, a gazdaság jövőbeli növekedését érdemben befolyásolhatja az időskorúak foglalkoztatottsági mutatóinak alakulása.
- Az idősök képzettsége, életmódja, élethelyzete alapvetően meghatározza az időskori aktivitásukat, az „Active Aging Index” segíthet számszerűsíteni az időskorúakban rejlő potenciált!

Szakirodalom

- Idősebb korban a legtöbb munkakörben az idősebb munkavállalók termelékenysége csökkenővé válik (Crépon et al., 2003; Aubert, 2003; Dostie, 2011).
- Számos tényező emelheti azonban az idősebbekben rejlő potenciált, melynek bemutatására az „Active Aging Index” használata alkalmazható (UNECE/Európai Bizottság, 2019). Az indexet sok kritikai érte (São José et al., 2017; Djurovic et al., 2017), de ennek ellenére időbeli és országok közti folyamatok jellemzésére jól alkalmazható (Berde-Kuncz, 2019).

Foglalkoztatottság (35%)	Társadalmi részvétel (35%)	Önálló, egészséges, és biztonságos életvitel (10%)	Aktív idősödést támogató környezet (20%)
Foglalkoztatottság 55-59 (25%)	Önkéntes tevékenység (25%)	Testmozgás (10%)	55 éves korban várható élettartam (33%)
Foglalkoztatottság 60-64 (25%)	Gyermekek és unokák gondozása (25%)	Hozzáférés egészségügyhöz (20%)	Az egészséges várható élettartam aránya 55 évesen (23%)
Foglalkoztatottság 65-69 (25%)	Care to older adults (30%)	Önálló élet (20%)	Mentális jólét (17%)
Foglalkoztatottság 70-74 (25%)	Politikai részvétel (20%)	Pénzügyi biztonság (30%)	Internethasználat (7%)
		Fizikai biztonság (10%)	Társadalmi kapcsolat (13%)
		Élethosszig tartó tanulás (10%)	Iskolai végzettség (7%)

- A mutató a foglalkoztatottság, a társadalmi részvétel, önálló, egészséges, és biztonságos életvitel, valamint az aktív idősödést támogató környezet alapján kategorizál.

Kutatási kérdés

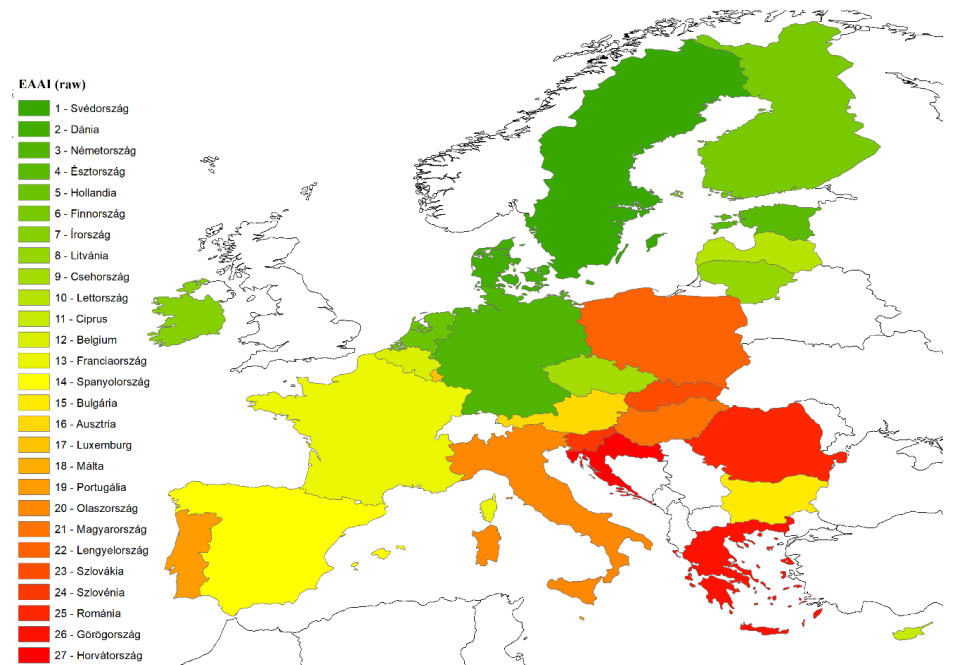
- Egy kizárólag gazdasági változókra és dolgozni képes időskorúakra fókuszáló index értékei érdemben eltérnek e az eredetitől? Miként néz ki így az európai rangsor, vannak e jellemző csoportosulások?

Eredmények

- A mutató alapsúlyozása a lenti táblázatban látható, eltérő súlyozásra az eredmények nagyfokú stabilitást mutattak.

Foglalkoztatottság (50%)	Képességek (50%)
Foglalkoztatottság 55-59 (40%)	50 éves korban várható élettartam (25%)
Foglalkoztatottság 60-64 (30%)	Az egészséges várható élettartam aránya 55 évesen (25%)
Foglalkoztatottság 65-69 (20%)	Internet használat 55-74 (25%)
Foglalkoztatottság 70-74 (10%)	Iskolai végzettség 55-74 (25%)

- Az alapsúlyozás, illetve eltérő súlyozás és számítási metóduskor is jól kirajzolódott az európai megbontás: az északi tagállamok jellemzően jól, a nyugati és mediterrán országok közepesen, míg az Unió keleti felében az országok negatívan szerepeltek!
- A klaszterelemzéses vizsgálat során jól megfigyelhető volt, hogy a balti államok elkülönültek a többi, 2004 után az Európai Unióhoz csatlakozó tagállamtól. Ennek oka leginkább az idősök relatíve magas iskolai végzettségére és foglalkoztatására volt visszavezethető, valamint az internethasználat is magasnak bizonyult körükben.
- Magyarország a(z) egészségben eltöltött) várható élettartam és az időskori internethasználatban van relatíve jelentősebben lemaradva régiós összevetésben.

Hivatkozásjegyzék

Aubert, P. (2003). Productivity, wage and demand for elder workers; an examination on French matched employer-employee data. Working Paper INSEE, Paris.

Berde Éva – Kuncz Izabella (2019): Active Ageing Index, new emphasis within the same methodology. The role of internet. Studia Universitatis “Vasile Goldis” Arad. Economics Series Vol. 29, Issue 4/2019.

São José– J.M., Timonen, V. – Amado, C.A.F. – Santos, S.P. (2017): A Critique of the Active Ageing Index, Journal of Aging Studies, 40, 49-56.

UNECE/European Commission (2019): 2018 Active Ageing Index: Analytical Report, Report prepared by Giovanni Lamura and Andrea Principi under contract with the United Nations Economic Commission for Europe (Geneva), co-funded by the European Commission’s Directorate General for Employment, Social Affairs and Inclusion (Brussels).

Crépon, B., Deniau, N., & Pérez-Duarte, S. (2003). Wages, productivity, and worker characteristics: a French perspective. Working Paper CREST-INSEE, Paris.

Dostie, B. (2011): Wages, productivity and aging. De Economist, 159.

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUMNEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL